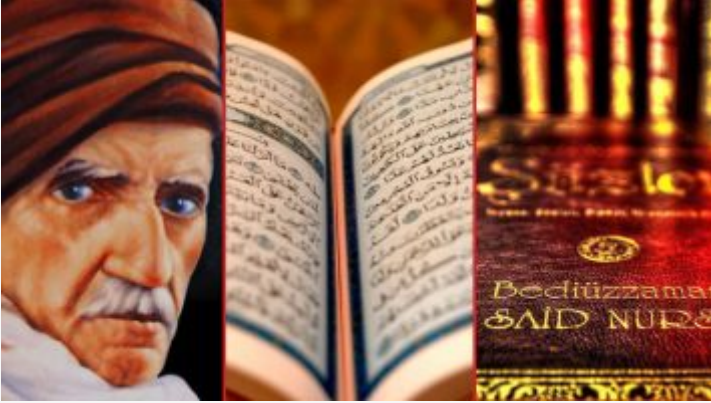
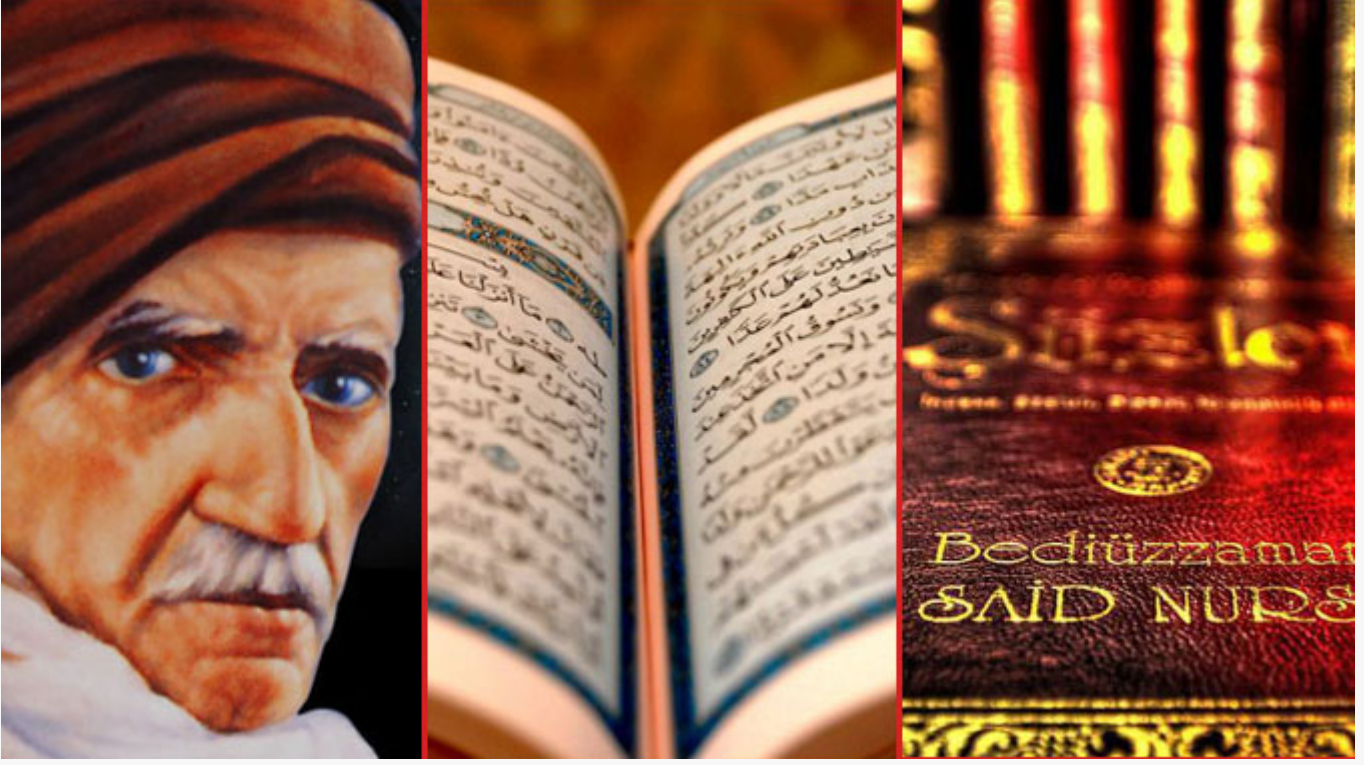

Üstad'ın 3 şahsiyeti ve bize yansımaları

Üstad Said Nursî'nin eserlerinde bahsini ettiği, kendine ait 3 şahsiyetinin olduğu konusu; bizlerde de aynen geçerli olduğunu ve kendimize uygulamamız gerektiğini düşünüyorum. Peki, nedir bu 3 şahsiyet ve kendimize nasıl uygulayacağız, uyguladığımızda bir fayda veya zarar söz konusu mu?

Bahsedilen bu üç şahsiyet hakkında 26. Mektubun 2. Mebhasında, Üstad şöyle bir örnekle başlayarak açıklıyor. Şöyle ki; "Bir insanın müteaddit şahsiyeti olabilir. O şahsiyetler ayrı ayrı ahlâkı gösteriyorlar. Meselâ, büyük bir memurun, memuriyet makamında bulunduğu vakit bir şahsiyeti var ki, vakar iktiza ediyor, makamın izzetini muhafaza edecek etvar istiyor. Meselâ, her ziyaretçi için tevazu göstermek tezellüldür, makamı tenzildir. Fakat kendi hanesindeki şahsiyeti, makamın aksiyle bazı ahlâkı istiyor ki, ne kadar tevazu etse iyidir; az bir vakar gösterse, tekebbür olur. Meselâ bir nefer bir müşir makamında oturtulsa, o iki şahsiyeti birbirinden uzak düşer; o neferin şahsî, adî, küçük hasletleri, makamın iktiza ettiği âlî, yüksek ahlâk ile kabil-i telif olamıyor"¹ Diyerek konuyu iyice müşahhaslaştırıyor.

Daha sonra ise bahsimiz olan 3 şahsiyet konusunu tek tek açıklıyor; "Bu bîçare kardeşinizde üç şahsiyet var; birbirinden çok uzak, hem de pek çok uzaktırlar. Birincisi: Kur'ân-ı Hakîm'in hazine-i âlîsinin dellâlı cihetindeki muvakkat, sırf Kur'ân'a ait bir şahsiyetim var. O dellâllığın iktiza ettiği pek yüksek ahlâk var ki, o ahlâk benim değil; ben sahip değilim. Belki o makamın ve o vazifenin iktiza ettiği seciyelerdir. Bende bu neviden ne görseniz benim değil; onunla bana bakmayınız, o makamındır. İkinci şahsiyet: Ubudiyet vaktinde, dergâh-ı İlâhiyeye müteveccih olduğum vakit, Cenab-ı Hakkın ihsanıyla bir şahsiyet veriliyor ki, o şahsiyet bazı âsârı gösteriyor. O âsâr, mânâ-i ubudiyetin esas olan 'kusurunu bilmek, fakr ve aczini anlamak, tezellül ile dergâh-ı İlâhiyeye iltica etmek' noktalarından geliyor ki, o şahsiyetle, kendimi herkesten ziyade bedbaht, âciz, fakir ve kusurlu görüyorum. Bütün dünya beni methüsena etse, beni inandıramaz ki ben

iyiyim ve sahib-i kemalim. Üçüncüsü: Hakikî şahsiyetim, yani eski Said'in bozması bir şahsiyetim var ki, o da eski Said'den irsiyet kalma bazı damarlardır. Bazen riyaya, hubb-i câha bir arzu bulunuyor. Hem, asil bir hanedandan olmadığım, hisset derecesinde bir iktisat ile düşkün ve pest ahlâklar görünüyor." 2

Sonunda ise, konunun kendisine ait hususlarını bir şükür vesilesi kabul ederek şu açıklama ile konuyu sonlandırıyor; "Ey kardeşler! Sizi bütün bütün kaçırmamak için, bu şahsiyetimin(3.şahsiyet) gizli çok fenalıklarını ve sui hâllerini söylemeyeceğim. İşte, kardeşlerim, ben müstait ve makam sahibi olmadığım için, şu şahsiyetim, dellâllık ve ubudiyet vazifelerindeki ahlâktan ve âsârdan çok uzaktır. Hem, (Allah vergisi için kabiliyet şart değildir) kaidesince, Cenab-ı Hak, merhametkârâne, kudretini benim hakkımda böyle göstermiş ki, en edna bir nefer gibi bu şahsiyetimi, en âlâ bir makam-ı müşiriyet hükmünde olan hizmet-i esrar-ı Kur'âniyede istihdam ediyor. Yüz binler şükür olsun! nefis cümleden süflî, vazife cümleden âlâ." 3

Kendimize baktığımızda Üstadın bahsettiği birinci şahsiyet, iman ve Kur'ân hizmetinde bulunmamız itibariyle olan şahsiyetimizdir.

İkinci şahsiyet olarak; şahsi ibadetlerimiz yani, İslamiyet'i yaşama durumumuz, başka kişilere karşı ahlâkî davranışlarımız vs gibi genel etik kuralları yaşama oranıdır.

Üçüncü şahsiyetlerimiz ise, her insanda yaratılıştan veya sonradan oluşabilecek iyi veya kötü özelliklerdir. Bunlar bazen riya yapmak bazen insanların teveccühünü arzu etmek, cimrilik derecesinde bir iktisat ile bazen gereksiz inatlar gibi insanlar nazarında kötü ahlak sayılan davranışlardır.

İşte gerek kendimizde gerekse arkadaşlarımızda gördüğümüz davranışları sorgulamadan, onların bu 3 şahsiyetini gözününe alarak aramızdaki ilişkileri geliştirmeliyiz.

Dipnotlar:

1- Mektubat, 26. Mektup

2- Mektubat, 26. Mektup, 2. Mebhas

3- Mektubat, 26. Mektup, 2. Mebhas